

Dichotomia időpontja grafikusan kiértékelve:

1973.XI.8.normál

1973.XI.2.sárga

1973.XI.7.kék

A bolygó légkörében elsötétedések és elszíneződések voltak. A terminátor a dichotomia előtt viszonylag egyenletes, alatta hullámos szélű, utána erőteljesebben kitüremkedett.

Jupiterhold jelenség

1973.IX.7-én $0^h 29^m - 0^h 38^m$ között az I.számú hold elfedte a II.-t.

Észlelő: Papp János

Földrajzi hely: $19^{\circ} 10'$; $:47^{\circ} 29'$

Műszer: 15 cm-es reflektor

Nagyítás: 160x

Időmérés: stopper /OLB-5/

Légkör: A légköri nyugtalanság igen erős volt, s majdnem megakadályozta a megfigyelést. Az átlátszóság viszont kiváló, ahogy ezt a nyugodt pillanatokban meg tudtam állapítani.

A fedés észlelt időpontja:

I.kontaktus /a két hold érinteni látszott egymást/

$00^h 17^m 46^s \pm 5^s_0$ KözEi

II.kontaktus /a két hold éppen érinteni látszott egymást az elválás előtti pillanatokban/

$00^h 26^m 08^s \pm 5^s_0$ KözEi

Szaturusz fedés 1973.XII.11.

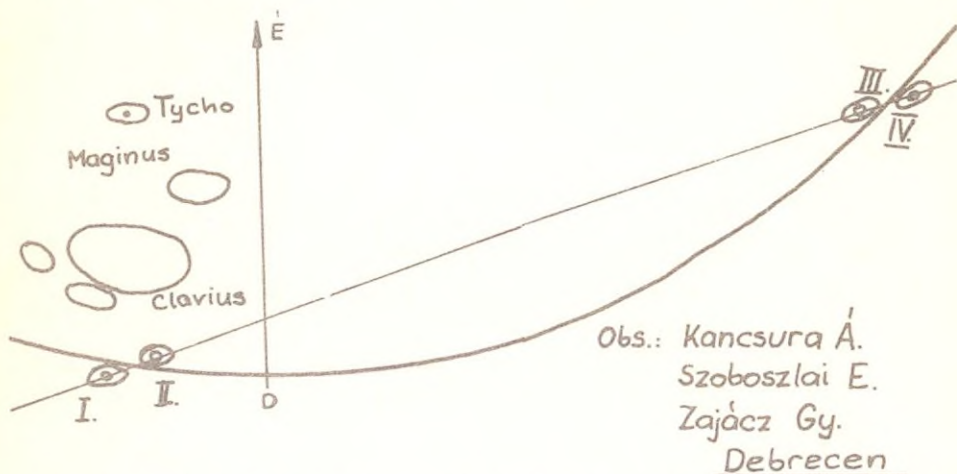
Hétfőn este Kancsura Arpáddal együtt kimentünk a fürdő tetőteraszára, távcsöveinkhez, hogy előkészítsük az észlelést. A 150/1650 mm-es Newton távcsövön a képminőség javítása érdekében 90 mm átmérőjű bléndét alkalmaztunk, meglepően jó eredménnyel. 80 szoros nagyítás mellett a Szaturuszon a pólus körül egy sötétebb folt volt felfedezhető. Másik műszerünk egy 10x30-as TZK binokulár volt, kb. 6 fokos látómezővel. Hajnali 1 órakor megjött észlelő csoportunk harmadik tagja, Szoboszlai Endre. A műszerekkel folyamatosan figyeltük a Szaturuszt. Az idő egyre hűlt, a távcsövön vastag fehér dér jelent meg. Legalább $-18^{\circ} C$ lehetett. Az okklúció előtt negyedórával vonultunk fel a tetőteraszra a stopperekkel és a pontos órámmal /hibája hetenként max.1 perc,

s az eltérést ismertük/. A belépést én figyeltem meg a reflektorral, közben a Hold környékét binokulárral Szoboszlai Endre figyelte. Az első kontaktust $1^h 39^m 12^s \pm 1^s$ KözEi-ben észleltem $171^{\circ} \pm 1^{\circ}$ pozícion. A belépéskor elindítottuk a stoppereket, majd amikor a Szaturnusz teljesen eltűnt, az egyiket leállítottam. Eddig $2^m 59^s,6$ telt el. A belépés majdnem a gyűrű nagytengelyével párhuzamosan következett be. Az eltűnés kitűnően látszott. Ahol a belépés megtörtént, a Hold peremén kb. $5''$ -es kidomborodásokat és bemélyedéseket figyeltünk meg, egyiknek a fala majdnem merőleges volt. A kilépés helyén a kráterek már igen jó árnyékot vetettek, /1 nappal holdtölte után/. A kilépést Kancsura Árpád figyelte meg, közben Szoboszlai Endre a binokulárral nézte a Holdat. A szaturnusz most kb. 45 fokos szögben lépett ki a Hold mögül. Stopperrel mértük a teljes kilépés idejét /IV.kontaktus/. S erre $32^m 54^s,4$ adódott az I.kontaktus után. A kilépés ideje $2^h 12^m 06^s \pm 1^s$ KözEi, pozíciója $224^{\circ} \pm 1^{\circ}$. A pozíciókat a kráterekhez viszonyítottuk, és a RAND McMALLY OFFICIAL MAP OF THE MOON 1 m-es térképén mértük ki.

Szaturnusz okkultáció 1973. XII. 11.

- I. $1^h 39^m 12^s$ KözEi $P=171^{\circ}$
 I-II. $2^m 59^s,6$
 I-IV. $32^m 54^s,4$
 IV $2^h 12^m 06^s$ KözEi $P=224^{\circ}$

Petavius

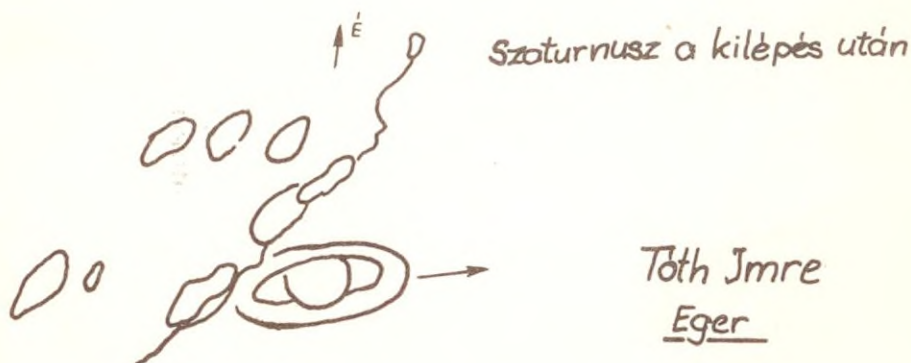
Egerben Tóth Imre észlelte az utolsó kontaktusokat 150/1200 mm-es Newton reflektorral, 150 szerez nagyítást használva. A kapott adatok:
 A Szaturnusz korong utolsó kontaktusa:

$02^h 08^m 30^s,7$ KözEi

A gyűrűperem utolsó kontaktusa:

02^h09^m31,6 KözEi

Szturnusz a fedés előtt

A mellékelt rajzokon kívül fényképfelvételeken is sikerült megörökítenie a kilépés utáni pillanatokat.

Tóth Imre a Szturnuszfedésen kívül két csillag okkultációját is megfigyelte:

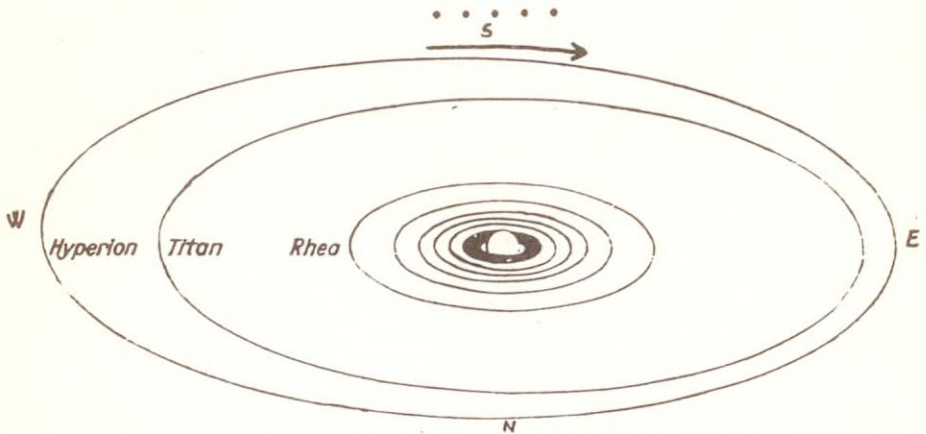
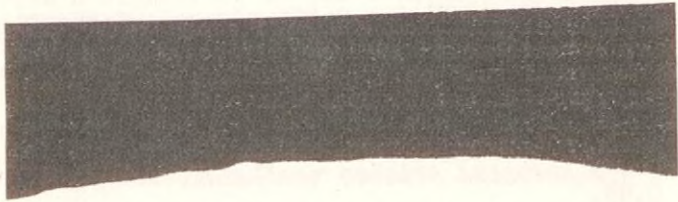
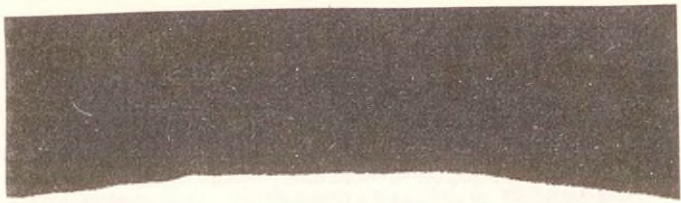
ZC 1077 3^m,7 D:1973.XII.11. 19^h28^m04,1 KözEi

ZC 1065 6^m,2 R:1973.XII.16. 03^h34^m55,1 KözEi

A következő oldalon levő 3 fénykép a Budapesti Uránia Csillagvizsgálóban készült.

A felvételeket Kelemen János készítette az Uránia 200/3030-as Heyde refraktorával.

A képsor 01^h30^m - 01^h55^m között készült.

A Szaturnusz gyűrűje és a szaturnuszholdak pályája a Mimas-tól a Hyperionig. / Cikk a 22. oldalon. /